

ภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพตามการรับรู้ของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลายในภาคตะวันออก

Image of Professional Nurse as Perceived by High-School Students in the Eastern Region

รักชนก คำมะนาว, พย.บ.¹ นุจรี ไชยมงคล, Ph.D.^{2*} สหัทธยา รัตนจรณะ, Ph.D.³

โสรัตน์ วงศ์สุทธิธรรม, ปร.ด.³

Rugchanok Kummanang, B.N.S., Nujjaree Chaimongkol, Ph.D.,

Sahattaya Rattanajarana, Ph.D., Sorut Wongsuttitham, Ph.D.

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงบรรยายครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพตามการรับรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์เปรียบเทียบและหาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 315 คน คัดเลือกโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอนเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 สายวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ภาคการศึกษาที่ 1/2559 โรงเรียนมัธยมตอนปลายในภาคตะวันออก เก็บรวบรวมข้อมูลเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2559 เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป และแบบสอบถามภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา การทดสอบที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่าคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพโดยรวมเท่ากับ 4.10 จากคะแนนเต็ม 5.00 ($SD = .85$) เมื่อพิจารณารายด้านทั้งหมด 7 ด้านด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุดคือด้านรูปร่างและคุณลักษณะส่วนบุคคล ($M = 4.38, SD = .72$) ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุดคือด้านค่าตอบแทน ($M = 3.96, SD = .96$) นักเรียนที่ศึกษาชั้นปีที่ต่างกันมีการรับรู้ภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพที่แตกต่างกัน ($F = 4.18, p < .05$) และนักเรียน

ที่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพยาบาลมาก มีการรับรู้ภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพที่เหมาะสมมาก ($r = .26, p < .001$) ผลการวิจัยครั้งนี้ให้ข้อเสนอแนะว่าพยาบาลวิชาชีพและผู้บริหารทางการพยาบาลสามารถนำผลการวิจัยนี้ไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดการเพื่อพัฒนาภาพลักษณ์พยาบาลวิชาชีพพยาบาล รวมทั้งการส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพที่เหมาะสมและเพื่อส่งผลกระทบต่อทัศนคติทางบวกของนักเรียนมัธยมปลายสายวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ สำหรับการเลือกศึกษาต่อในสาขาวิชาชีพการพยาบาล

คำสำคัญ: ภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพ นักเรียนมัธยมศึกษา การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพยาบาล

Abstract

This descriptive study aimed to examine image of professional nurse as perceived by high-school students with major in sciences-mathematics, comparison and relationships between the perception of image of professional nurse and the students' demographic data. The multi-stage random sampling was used to recruit a sample of 315 students who were studying in

¹ นิสิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

² รองศาสตราจารย์ และ ³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

* ผู้เขียนหลัก (Corresponding author) e-mail: nujjaree@buu.ac.th

Mathayomsuksa 4-6 with major in sciences-mathematics in academic year of 1/2016 in secondary schools of the eastern region. Data collection was carried in November 2016. Research instruments included a demographic questionnaire and the questionnaire of professional nurse's image. Its reliability was .96. Data were analyzed by using descriptive statistics, t-test, one-way ANOVA and the Pearson correlation coefficient.

The results revealed that the total mean score of perception of professional nurse's image was 4.10 out of 5.00 full score ($SD = .85$). When considering a total of 7 subscales, the highest mean score was a subscale of figure and personal characteristics ($M = 4.38, SD = .72$), and the lowest mean score was a subscale of income earning ($M = 3.96, SD = .96$). There was a significant different of perception of professional nurse's image among students who studied with different years ($F = 4.18, p < .05$). The students with more receiving information about nurses had perceived more appropriated professional nurse's image ($r = .26, p < .001$) These findings indicate that professional and administrative nurses could obtain the study outcomes to apply as a fundamental data in management for development of professional nurse's image, as well as promotion and maintenance of appropriated professional nurse's image. Consequently, positively attitude would be obtained toward high-school students with major in sciences-mathematics for their future selection studying in the nursing profession.

Key words: Image of professional nurse, high-school students, nurses' information receiving

ความสำคัญของปัญหา

วิชาชีพการพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีความสำคัญในการมีหน้าที่ให้การดูแลสุขภาพของคนในสังคม ต้องทำงานร่วมกับสาขาวิชาชีพอื่น ๆ ซึ่งปัจจุบัน เกิดขึ้นมากมาย ได้แก่ แพทย์ เภสัชกร ทันตแพทย์ กายภาพบำบัด เทคนิคการแพทย์ และแพทย์แผนไทย เป็นต้น จึงเป็นโอกาสสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา เลือกเรียนวิชาชีพในสาขาต่าง ๆ ที่มีความเหมาะสม มีประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และผู้อื่น เป็นที่นิยม และเมื่อกล่าวถึงการรับรู้ภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพในมุมมองของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อสาขาวิชาชีพการพยาบาล ซึ่งจะส่งผลต่อการเรียนจนสำเร็จการศึกษา และการคงอยู่ในวิชาชีพพยาบาลในอนาคต

ภาพลักษณ์ (image) เป็นภาพที่เกิดจากความรู้สึกนึกคิดในจิตใจของบุคคล เป็นความคิดรวบยอดที่มีต่อองค์กร สถาบัน บุคคล หรือการดำเนินงาน อันเป็นผลจากการได้รับประสบการณ์โดยตรงหรือโดยอ้อมที่บุคคลรับรู้มา เป็นความคิด ความรู้สึก ความประทับใจ ตลอดจนจินตนาการ การตีความเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ที่ผ่านกระบวนการรับรู้ ภาพลักษณ์จึงมีผลต่อทัศนคติและการกระทำใด ๆ ที่บุคคลจะมีต่อไปในอนาคต (บุษบา สุธีธร, 2556) ภาพลักษณ์จึงเปรียบเสมือนภาพสะท้อนหรือกระจกเงาที่แสดงออกให้เห็นถึงภาพทางบวก หรือทางลบก็ได้ ภาพลักษณ์จึงมีความสำคัญต่อสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ต่อหน่วยงาน สถาบัน และองค์กรต่าง ๆ (มณฑา ภู่อ้อย, 2550) และภาพลักษณ์ที่ดีถือว่ามีคุณค่าอย่างยิ่งทั้งต่อบุคคลและองค์กร ในทางตรงกันข้ามหากเป็นภาพลักษณ์เชิงลบ การแก้ไขและการเรียกกลับคืนย่อมทำได้ยากหากยังมีมากเท่าใด ฉะนั้นผู้บริหารจึงจำเป็นต้องบริหารภาพลักษณ์ควบคู่ไปพร้อมกับการบริหารนโยบาย (พจน์ ใจชาญสุขกิจ, 2548) และ Kotler (2000) อธิบายถึงภาพลักษณ์ เป็นองค์รวมของความเชื่อ ความคิด และความประทับใจที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทัศนคติและการกระทำใด ๆ ที่คนเรามีต่อสิ่งนั้นจะมีความเกี่ยวพันอย่างสูงกับภาพลักษณ์ของสิ่งนั้น ๆ

นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นกลุ่มประชากรที่มีโอกาสพิจารณาตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ในการเลือกสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ที่ตนต้องการประกอบอาชีพในอนาคต และนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้ที่จะสามารถเลือกเรียนพยาบาลได้ จะต้องจบสายวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์เท่านั้น ดังนั้นนักเรียนกลุ่มนี้จึงเป็นผู้ที่จะเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา การรับรู้เกี่ยวกับภาพลักษณ์พยาบาลวิชาชีพอาจไม่ได้มาจากหลักสูตรในชั้นเรียน แต่ปัจจัยต่าง ๆ ของตัวนักเรียนเอง ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา อายุ ประสบการณ์ได้รับการพยาบาลจากพยาบาลเมื่อเข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยในโรงพยาบาล การมีญาติเป็นพยาบาลได้แก่ พ่อ แม่ พี่ หรือญาติสนิทสายตรง อย่างน้อย 1 คน เป็นพยาบาลวิชาชีพ การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพยาบาลจากสื่อต่าง ๆ และเกรตเฉลี่ยสะสม อาจจะมีอิทธิพลต่อการรับรู้ได้

ในอดีตที่ผ่านมาพบว่านักเรียนที่มีความสนใจเลือกเข้าเรียนวิชาชีพพยาบาลมีจำนวนไม่มาก และการเลือกเรียนพยาบาลเป็นวิชาชีพสุดท้ายจากวิชาชีพอื่น ๆ เช่น จากการศึกษาของไพเราะ เอี่ยมสุรีย์ (2538) พบว่าอาชีพพยาบาลเป็นสาขาวิชาชีพที่มีผู้ปฏิเสธการเข้าเรียนค่อนข้างสูง และมีการปฏิเสธหลาย ๆ รูปแบบ นับจากการไม่ไปสอบสัมภาษณ์ ไม่ไปรายงานตัวหลังประกาศผลสอบสัมภาษณ์แล้ว และยังพบว่าในอดีตนั้นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ไม่ได้ให้ความสนใจเลือกเรียนสาขาพยาบาล และการเลือกเรียนมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ สาขาวิศวกรรมศาสตร์ สาขาแพทยศาสตร์ และสาขานิติศาสตร์ ซึ่งไม่มีสาขาพยาบาล สอดคล้องกับการศึกษาของ นงลักษณ์ เชษฐภักดี (2541) นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ส่วนมากมีความตั้งใจที่จะเลือกศึกษาวิชาชีพพยาบาลในระดับต่ำ

แต่สำหรับในปัจจุบันพบว่าจำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เลือกสอบเข้าเรียนวิชาชีพพยาบาลมีเพิ่มมากขึ้น เช่น มีรายงานผลการวิจัยของคณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย (2550) ศึกษาทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 จำนวน 1,440 คน ที่มีต่อวิชาชีพพยาบาล พบว่าเหตุผลที่เลือกเรียนวิชาชีพพยาบาล ด้านเศรษฐกิจอันดับหนึ่งคือ เป็นอาชีพที่มั่นคง รายได้ดี เหตุผลด้านสังคมอันดับหนึ่งคือ เป็นอาชีพที่มีความสำคัญต่อสังคม

และมีความเสียสละ อันดับสองคือ มีความก้าวหน้าทางการศึกษา และเหตุผลทางด้านทัศนคติอันดับหนึ่งคือ ความชอบที่จะช่วยเหลือผู้อื่น อันดับสองคือ เป็นที่พึ่งของพ่อแม่ พี่น้อง เมื่อเจ็บป่วย และรายงานวิจัยของ มงคล ศรีปัญญาสกุล, มาลีวัล เลิศสาครศิริ และรสนิ เอี่ยมยิ่งพานิช (2542) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาพลักษณ์ของพยาบาล และวิชาชีพการพยาบาลกับความสนใจในการศึกษาต่อสาขาการพยาบาลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ภาพลักษณ์ของพยาบาล และวิชาชีพการพยาบาลตามการรับรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งเพศหญิงและเพศชาย โดยรวมด้านลักษณะส่วนบุคคล และด้านลักษณะวิชาชีพ อยู่ในระดับดี โดยคะแนนสูงสุด 5 อันดับแรก คือ แต่งกายสะอาด อดทน เสียสละ รับผิดชอบ เป็นวิชาชีพที่ได้ช่วยเหลือบุคคลอื่น และงานพยาบาลเป็นงานที่สามารถนำมาใช้ในการดูแลตนเองและครอบครัวได้

จากการทบทวนวรรณกรรมดังกล่าวข้างต้น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มองภาพลักษณ์วิชาชีพพยาบาลในด้านต่าง ๆ แล้วส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าเรียนต่อในสาขาวิชาชีพการพยาบาลนั้น อีกทั้งรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องมีการศึกษามากกว่า 10 ปีแล้ว ในระยะ 10 ปีมานี้ สภาพสังคม สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี รวมทั้งการสื่อสารและการพยาบาลในยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปมาก การศึกษาครั้งนี้ที่ศึกษาภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพ ตามการรับรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ จะทำให้ได้ข้อมูลที่น่าไปใช้เป็นแนวทางพิจารณาแนวโน้มการเลือกเรียนในวิชาชีพการพยาบาลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางการบริหารจัดการ ส่งเสริม ปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพที่ดียิ่งขึ้น และส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าของวิชาชีพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพ ตามการรับรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์
2. เพื่อเปรียบเทียบภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพ ตามความแตกต่างข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียนมัธยมศึกษา

ตอนปลายสายวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ประสบการณ์ที่ได้รับการพยาบาล การมีญาติเป็นพยาบาล

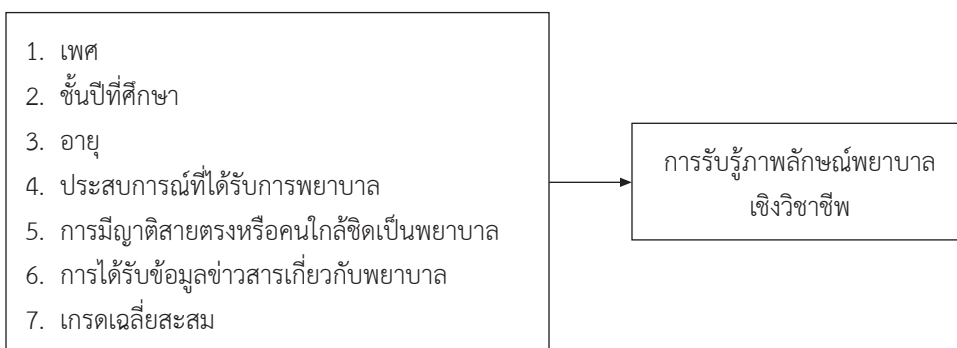
3. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพกับข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ได้แก่ อายุ เกรดเฉลี่ยสะสม และการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพยาบาล

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แนวคิดการพัฒนาภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพของสตราเซน (Strasen, 1992) ที่กล่าวว่าภาพลักษณ์เชิงวิชาชีพเป็นการพัฒนาภาพลักษณ์ตนเองไปสู่ภาพลักษณ์ของวิชาชีพ ซึ่งภาพลักษณ์พยาบาลเป็นภาพที่เกิดขึ้นในใจของบุคคลจากการรับรู้ทั้งในอดีต และปัจจุบันเป็นความคิด ความเชื่อ ที่เกี่ยวกับคุณลักษณะ และกิจกรรมที่พยาบาลได้ปฏิบัติตามขอบเขตวิชาชีพ เป็นภาพลักษณ์พยาบาลที่ปรากฏขึ้นจริง ที่บุคคลได้พบเห็นจากประสบการณ์โดยตรงหรือโดยอ้อม และเป็นการมองภาพลักษณ์พยาบาลในมุมมองของบุคคลอื่นในที่นี้หมายถึงนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ โดยนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์จะมีการรับรู้ข้อมูลจากสื่อต่างๆ ตลอดเวลาทั้งจากโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ วารสาร โฆษณา บุคคลรอบข้างทั้งเพื่อน ครอบครัว ข้อมูลที่ได้รับเหล่านี้ นักเรียนจะกลั่นกรองไปเป็นภาพลักษณ์ของพยาบาลตามการรับรู้

ความสนใจ ความสามารถ และตามเป้าหมายของตัวนักเรียนเอง (แซโซ เอเมร์กซ์, 2551) ภาพลักษณ์ของพยาบาลวิชาชีพตามการรับรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ จึงเป็นการมองภาพลักษณ์ของพยาบาลและมีการรับรู้ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ที่หลากหลาย ทำให้เกิดภาพลักษณ์พยาบาลวิชาชีพในภาพต่าง ๆ ตามการรับรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ที่แต่ละคนจะรับรู้มา โดยจะส่งผลต่อความสนใจในการเลือกเรียนสาขาวิชาชีพพยาบาลในอนาคต และมีความสำคัญต่อการพัฒนาวิชาชีพพยาบาลโดยภาพลักษณ์ที่สื่อออกมาในทางบวก จะส่งผลต่อตัวพยาบาลคือเกิดความภาคภูมิใจ มีความมั่นใจ รู้สึกมีคุณค่า มีความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งจะมีผลต่อความเจริญก้าวหน้าของวิชาชีพพยาบาล เกิดความสำเร็จในทุกด้าน ตลอดจนมีผลต่อผู้รับบริการทำให้เกิดความเชื่อถือไว้วางใจ ให้เกียรติยกย่อง และให้ความร่วมมือกับพยาบาล (Strasen, 1992)

คุณลักษณะส่วนบุคคลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา อายุ ประสบการณ์ที่ได้รับการพยาบาล การมีญาติเป็นพยาบาล การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพยาบาล และเกรดเฉลี่ยสะสม ซึ่งการรับรู้ภาพลักษณ์พยาบาลวิชาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ อาจมีความแตกต่างและมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพ สามารถเขียนเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นแบบบรรยาย

ประชากร คือ นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ในภาคตะวันออกเฉียง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายชั้นสายวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ชั้นปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2559 ในจังหวัดระยอง ฉะเชิงเทรา และ จันทบุรี ซึ่งเป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาของรัฐบาล คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (multi-stage random sampling) ดังนี้

1. การสุ่มโดยจับสลากรายชื่อจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียง จำนวน 3 ชื่อจังหวัด จากทั้งหมด 9 จังหวัด ได้ จังหวัดระยอง ฉะเชิงเทรา และจันทบุรี

2. เลือกโรงเรียนประจำจังหวัดของแต่ละจังหวัดที่จับสลากได้ ซึ่งโรงเรียนแต่ละแห่งดังกล่าวนี้มีลักษณะบริบท และการจัดการเรียนการสอนที่คล้าย ๆ กัน ได้แก่ โรงเรียนระยองวิทยาคม จังหวัดระยอง (แห่งที่ 1) โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา (แห่งที่ 2) และโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี (แห่งที่ 3)

3. จับสลาก 1 ห้องเรียนของแต่ละชั้นปีที่ 4-5-6 ของแต่ละโรงเรียน รวมทั้งหมด 9 ห้องเรียน แต่ละห้องเรียนมีนักเรียนเฉลี่ย 35 คน

4. นักเรียนทุกคนในห้องเรียนที่จับสลากได้รับเชิญเข้าเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง ใช้ค่าอำนาจการวิเคราะห์ (power analysis) เท่ากับ .80 กำหนดค่าระดับนัยสำคัญ .05 และสัมประสิทธิ์ของการทดสอบขนาดปานกลางเท่ากับ .50 เปิดตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อยกลุ่มละ 63 ราย ในการศึกษาครั้งนี้มีกลุ่มตัวอย่างนักเรียนจากทั้งสามโรงเรียน โรงเรียนละ 3 ชั้นปี จับฉลากชั้นปีละ 1 ห้องเรียน เพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความรู้สึกไม่เท่าเทียมกันหากว่าในห้องเรียนเดียวกัน มีเพื่อนบางคนได้รับเลือกและบางคนไม่ได้รับเลือกให้เข้าร่วมการวิจัย ผู้วิจัยจึงขอความร่วมมือนักเรียนทุกคนในห้องเรียนเดียวกันและสมัครใจเข้าร่วมการวิจัยเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่างห้องเรียนละ 35 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนละ 105 คน รวม 3 โรงเรียนจึงได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 315 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล สร้างขึ้นโดยผู้วิจัย ข้อคำถามประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา อายุ ประสบการณ์ที่ได้รับจากพยาบาล การมีญาติเป็นพยาบาล การได้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพยาบาล และเกรดเฉลี่ยสะสม

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพ ผู้วิจัยนำมาจากแบบสอบถามของ เรมวอล นันทศุภวัฒน์ และอรอนงค์ วิชัยคำ (2549) ซึ่งแปล และพัฒนามาจากแนวคิดภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพ ของ Strasen (1992) มีทั้งหมด 45 ข้อ ประกอบด้วย คุณลักษณะพยาบาลเชิงวิชาชีพ 7 ด้าน ได้แก่ ระดับการศึกษาและความรู้พื้นฐาน (8 ข้อ) การปฏิบัติเชิงวิชาชีพ (9 ข้อ) ค่าตอบแทน (3 ข้อ) การสนับสนุนวิชาชีพ (5 ข้อ) รูปร่างและคุณลักษณะส่วนบุคคล (6 ข้อ) การติดต่อสื่อสารเชิงวิชาชีพ (9 ข้อ) การควบคุมตนเอง (5 ข้อ) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตรประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตั้งแต่ 1-5 การรับรู้คะแนน 1 หมายถึง รับรู้น้อยที่สุด ถึงระดับคะแนน 5 หมายถึง รับรู้มากที่สุด คะแนนรวมทั้งฉบับหารด้วยจำนวนข้อรวมทั้งหมด คะแนนเฉลี่ยที่ได้อยู่ระหว่าง 1-5 ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ค่าความเชื่อมั่นของ Cronbach's alpha เท่ากับ .96

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยนำเสนอโครงร่าง และเครื่องมือการวิจัย ต่อคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พิจารณาและอนุมัติเลขที่รับรอง 02-08-2559 ก่อนที่จะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล การเคารพสิทธิกลุ่มตัวอย่างโดยการจัดทำเอกสารคำชี้แจงให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยและยินยอม การเข้าร่วมงานวิจัย และเนื่องจากผู้เข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนมีอายุต่ำกว่า 18 ปี ซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตจากผู้ปกครองของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนการรักษาความลับของกลุ่มตัวอย่าง ผู้ตอบแบบสอบถาม จะไม่มีการเปิดเผยข้อมูลของชื่อ นามสกุล โดยจะใส่เป็นรหัสแทน แบบสอบถามเก็บใส่ซองเอกสารเป็นรายบุคคล

ปิดผนึกแล้วจึงรวบรวมส่ง โดยข้อมูลที่ได้รับถือเป็นความลับ และการนำเสนอผลการวิจัยจัดเป็นภาพรวมโดยไม่มีการเปิดเผยหรือพิจารณาคำตอบเป็นรายบุคคล แบบสอบถาม ถูกจัดเก็บอยู่ในที่ปลอดภัย ผู้วิจัยเท่านั้นที่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ และจะทำลายทิ้งทั้งแบบสอบถามที่ได้รับกลับ และข้อมูลในคอมพิวเตอร์ เมื่อเผยแพร่ผลการวิจัยเรียบร้อยแล้ว

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียนทั้งสามแห่ง เพื่อขออนุญาต และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เมื่อได้รับอนุมัติจากผู้อำนวยการโรงเรียนแล้ว ผู้วิจัยประสานงานกับครูประจำชั้นและเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 เพื่อร่วมกันกำหนดวัน เวลา และสถานที่เพื่อพบนักเรียนตามห้องเรียนที่สุ่มได้ เพื่อแนะนำตัว ชี้แจงวัตถุประสงค์ รายละเอียดของการวิจัย และการพิทักษ์สิทธิของผู้เข้าร่วมการวิจัย และเชิญเข้าร่วมการวิจัย ผู้วิจัยแจกซองเอกสารให้กับนักเรียน ภายในซองประกอบด้วยเอกสารชี้แจงเพื่ออธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัย พร้อมทั้งแบบฟอร์มยินยอมอนุญาตจากบิดามารดาหรือผู้ปกครองของนักเรียน และให้นักเรียนนำกลับไปบ้านให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองรับทราบ และลงนามการเข้าร่วมการวิจัย และแจ้งกำหนดวัน เวลา สถานที่ที่ชัดเจน เพื่อรับแบบฟอร์มที่ผู้ปกครองลงนามเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยพบนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการวิจัย ให้นักเรียนลงนามยินยอมเข้าร่วมการวิจัย และให้นักเรียนทำแบบสอบถามโดยจัดสถานที่ที่มีลักษณะเป็นสัดส่วนไม่ปะปนกับนักเรียนทั่วไป อธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัย ชี้แจงลักษณะของแบบสอบถาม ขอความร่วมมือนักเรียนในการตอบแบบสอบถาม โดยใช้เวลารวมทั้งสิ้นประมาณ 20 – 30 นาที เมื่อกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเสร็จและส่งคืน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยกำหนดค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

1. ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา อายุ ประสบการณ์ที่เคยได้รับการพยาบาล การมีญาติเป็น

พยาบาล การได้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพยาบาล เกรดเฉลี่ยสะสม และภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพวิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัย

2. เปรียบเทียบข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ประสบการณ์ที่เคยได้รับการพยาบาล การมีญาติเป็นพยาบาล การได้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพยาบาล และเกรดเฉลี่ยสะสม โดยใช้สถิติ Independent t-test และ One-way ANOVA

3. หาความสัมพันธ์ระหว่างอายุ เกรดเฉลี่ยสะสม และการได้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพยาบาลกับภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพ โดยใช้ Pearson correlation coefficients

ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 58.7) ศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-5 และ 6 เท่า ๆ กัน คือ ร้อยละ 33.3 มีอายุเฉลี่ย 16.51 ปี ($SD = 0.99$) ส่วนมากไม่เคยมีประสบการณ์ได้รับการพยาบาล (ร้อยละ 70.5) ไม่มีญาติหรือคนใกล้ชิดเป็นพยาบาล (ร้อยละ 61.0) มีผลการเรียนเกรดเฉลี่ยสะสม 2.86 ($SD = .0.37$) และค่าเฉลี่ยของการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพยาบาลเท่ากับ 6.45 ($SD = 2.17$)

ค่าเฉลี่ยการรับรู้ภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพโดยรวม และรายด้าน ทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับมาก พบว่าการรับรู้ภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพโดยรวมมีค่าเฉลี่ย 4.10 ($SD = 0.85$) รายละเอียดในตารางที่ 1

นักเรียนที่ศึกษาชั้นปีที่ต่างกันมีการรับรู้ภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพที่แตกต่างกัน ($F = 4.18, p < .05$) โดยนักเรียนชั้น ม.4 มีการรับรู้ภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพสูงกว่านักเรียนชั้น ม.5 และนักเรียนชั้น ม.6 มีการรับรู้ภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพสูงกว่านักเรียนชั้น ม.5 แต่ นักเรียนชั้น ม.4 กับ ม.6 มีการรับรู้ภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพไม่ต่างกัน ส่วนข้อมูลส่วนบุคคลอื่น ๆ ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ที่ได้รับการพยาบาล การมีญาติหรือคนใกล้ชิดเป็นพยาบาล ไม่มีความแตกต่างกันกับการรับรู้ภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพ ($p > .05$) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัยของคะแนนภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพตามการรับรู้ของนักเรียน
ในภาพรวม และแยกรายด้าน (n = 315)

ภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพ	M	S.D.	Actual range	Possible range	ระดับ
คะแนนในภาพรวม	4.10	0.85	3.04-5.00	1 - 5	มาก
คะแนนรายด้าน					
รูปร่างและคุณลักษณะส่วนบุคคล	4.38	0.72	3.00-5.00	1 - 5	มาก
ระดับการศึกษาและความรู้พื้นฐาน	4.16	0.77	3.75-5.00	1 - 5	มาก
การสนับสนุนวิชาชีพ	4.13	0.77	3.40-5.00	1 - 5	มาก
การปฏิบัติเชิงวิชาชีพ	4.08	0.83	3.66-5.00	1 - 5	มาก
การติดต่อสื่อสารเชิงวิชาชีพ	4.07	0.86	3.55-5.00	1 - 5	มาก
การควบคุมตนเอง	3.98	1.10	3.60-5.00	1 - 5	มาก
ค่าตอบแทน	3.96	0.90	3.66-5.00	1 - 5	มาก

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพตามความแตกต่างของข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียน
(n = 315)

ข้อมูลส่วนบุคคล	n	M	SD	t	F	p-value
เพศ				1.46		.81
ชาย	130	4.17	0.51			
หญิง	185	4.09	0.52			
ชั้นปีที่ศึกษา					4.18	.02
ม.4	105	4.19a	0.52			
ม.5	105	4.01b	0.53			
ม.6	105	4.18a	0.48			
ประสบการณ์ได้รับการพยาบาล				-0.26		.79
เคย	93	4.11	0.50			
ไม่เคย	222	4.13	0.52			
การมีญาติหรือคนใกล้ชิดเป็นพยาบาล				.40		.68
มี	123	4.14	0.48			
ไม่มี	192	4.11	0.53			

นักเรียนที่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพยาบาลมาก อายุ และเกรดเฉลี่ยสะสม ไม่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้
มีการรับรู้ภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพที่เหมาะสมมาก ภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพ ($p > .05$) ดังตารางที่ 3
($r = .26, p < .001$) ส่วนข้อมูลส่วนบุคคลอื่น ๆ ได้แก่

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพกับข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียน (n = 315)

ตัวแปร	การรับรู้ภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพ (r)	p-value
อายุ	0.01	.86
เกรดเฉลี่ยสะสม	-0.05	.97
การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพยาบาล	0.26	<.001

การอภิปรายผล

ภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพที่เกิดขึ้นจริงตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.10$, จากคะแนนเต็ม 5) ซึ่งหมายความว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์มีการรับรู้ภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพอยู่ในระดับมากทั้งในด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลและลักษณะกิจกรรมพยาบาลที่ได้ปฏิบัติมาตามขอบเขตของวิชาชีพ โดยสามารถอธิบายตามแนวคิดของ Strasen (1992) ที่กล่าวว่า ภาพลักษณ์พยาบาลเป็นภาพที่เกิดขึ้นในใจของบุคคลที่ได้รับรู้มาจากทั้งในอดีตและปัจจุบัน ซึ่งเป็นความคิดความเชื่อที่บุคคลมีต่อพยาบาลเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคล และกิจกรรมที่พยาบาลได้ปฏิบัติตามมาขอบเขตวิชาชีพที่กำหนด และกลุ่มตัวอย่างมีการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพยาบาลค่อนข้างมาก (คะแนนเฉลี่ย 6.45 จากคะแนนที่สูงที่สุดที่เป็นไปได้คือ 10) จึงอาจเป็นไปได้ที่ในปัจจุบันสื่อต่าง ๆ มองพยาบาลในทางบวกมากขึ้น และนักเรียนได้รับข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับพยาบาลในแง่ดี นักเรียนจึงมีการรับรู้ภาพลักษณ์ของพยาบาลวิชาชีพในระดับมาก สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Foong, Rossiter, and Chan (1999) ที่อธิบายว่าโทรทัศน์จะเป็นสื่อในการให้ข้อมูลข่าวสารที่มีอิทธิพลในการสร้างภาพลักษณ์พยาบาลวิชาชีพ ทำให้มีผลต่อการเลือกวิชาชีพการพยาบาลของนักเรียนมัธยมปลายได้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพทั้ง 7 ด้าน พบว่า ด้านที่มีการรับรู้มากที่สุดคือรูปร่างและคุณลักษณะส่วนบุคคล ($M = 4.38$, $SD = .72$) รองลงมาคือ ระดับการศึกษาและความรู้พื้นฐาน ($M = 4.16$, $SD = .77$) และด้านที่มีคะแนนต่ำที่สุดคือ ค่าตอบแทน ($M = 3.96$, $SD = .90$) จึงกล่าวได้ว่าภาพลักษณ์พยาบาล

เชิงวิชาชีพในมุมมองของนักเรียนที่รับรู้เด่นชัดมากที่สุดคือรูปร่างและคุณลักษณะส่วนบุคคลของพยาบาลตามคุณสมบัติวิชาชีพได้แก่ การแต่งกายเรียบร้อย สวมเครื่องแบบที่ดูดีสะอาดและประณีต ขนมองมีร่างกายสมส่วน มีความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นต้น และรองลงมาเป็นด้านระดับการศึกษาและความรู้พื้นฐานของวิชาชีพพยาบาล ที่ต้องต้องสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีเป็นอย่างต่ำ ซึ่งจากผลการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ใน 3 จังหวัดของภาคตะวันออก มีการรับรู้ว่าเป็นพยาบาลมีคุณลักษณะเชิงวิชาชีพในระดับมาก ซึ่งเป็นกรรับรู้ภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพเป็นไปตามกรอบแนวคิดของ Strasen (1992) ที่ว่าภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพเป็นภาพสะท้อนความคิด ความเชื่อเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของพยาบาล และคุณลักษณะตามขอบเขตของวิชาชีพการพยาบาลที่กำหนดหรือคาดหวัง

ชั้นปีที่ศึกษาต่างกันมีการรับรู้ภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพแตกต่างกัน ($F = 4.18$, $p < .05$) โดยนักเรียนชั้น ม.4 และชั้น ม.6 มีการรับรู้ภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพสูงกว่านักเรียนชั้น ม.5 แต่นักเรียนชั้น ม.4 กับ ม.6 มีการรับรู้ภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพไม่ต่างกัน ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า นักเรียนชั้น ม.4 ถือเป็นกลุ่มนักเรียนที่เพิ่งจะผ่านช่วงของรอยต่อของการศึกษา จากมัธยมต้นสู่มัธยมปลายและได้มีการเตรียมตัวเองระดับหนึ่งในการเลือกแผนการเรียนต่าง ๆ เพื่อเตรียมพร้อมในการเลือกวิชาชีพในอนาคตจึงทำให้นักเรียนกลุ่มนี้ มีความสนใจใฝ่รู้ในวิชาชีพต่าง ๆ ในช่วงแรกมากกว่าเป็นพิเศษอยู่แล้ว และเช่นเดียวกับนักเรียนชั้น ม.6 ที่เป็นช่วงรอยต่อในการเตรียมศึกษาเข้าสู่ระดับอุดมศึกษาที่ต้องเลือกวิชาชีพที่ตนเองสนใจและชอบ จึงทำให้มีการใฝ่รู้ และสนใจใน

วิชาชีพสาขาต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ส่วนนักเรียนชั้น ม.5 เป็นช่วงระดับกลางของการศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ความสนใจในการเลือกวิชาชีพต่าง ๆ อาจมีน้อยกว่า

การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพยาบาล มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการรับรู้ภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพ ($r = .26, p < .001$) อธิบายได้ว่าข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพยาบาลจะส่งผลอย่างมากต่อการรับรู้ภาพลักษณ์และทัศนคติของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Kalish and Kalisch (1987) ที่กล่าวว่าภาพลักษณ์พยาบาลวิชาชีพที่เผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ ทางสื่อมวลชนทั้งในภาพยนตร์ หนังสือพิมพ์ หนังสือ เรื่องสั้น วิทยุ โทรทัศน์ พบว่านักเรียนมัธยมปลายรับรู้ภาพลักษณ์พยาบาลวิชาชีพจากการดูโทรทัศน์มากกว่าสื่อสารมวลชนแขนงอื่นตลอดจนการเรียนในชั้นเรียน

ข้อมูลส่วนบุคคลด้านอื่น ๆ ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์ได้รับการพยาบาล การมีญาติหรือคนใกล้ชิดเป็นพยาบาล และเกรดเฉลี่ยสะสม ไม่มีความแตกต่างกันของการรับรู้ภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพ ($p > .05$) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ มงคล ศรีปัญญาสกุล และคณะ (2542) ที่พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั้งเพศหญิงและเพศชาย มีการรับรู้ภาพลักษณ์พยาบาลและวิชาชีพพยาบาลอยู่ในระดับดีพอ ๆ กัน และนักเรียนหญิงจะมีความสนใจเลือกศึกษาต่อสาขาพยาบาลมากกว่านักเรียนชาย และการศึกษาของมณฑนา เหมชะญาติ รัชชนก สิทธิเวช, และศุภกิจ เฉลิมกิตติชัย (2554) ที่พบว่านักเรียนที่มีญาติซึ่งเป็นพี่ ป้า-น้า-อา และแม่เป็นพยาบาล มีความตั้งใจที่จะเลือกศึกษาวิชาชีพการพยาบาลตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

การนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้นำองค์กรวิชาชีพการพยาบาล ซึ่งได้แก่ ระดับผู้บริหารทางการพยาบาล หัวหน้าฝ่ายบริหารทางการพยาบาล หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล และหัวหน้าหอผู้ป่วยต่าง ๆ สามารถนำข้อมูลผลการวิจัยนี้ไปใช้ในการบริหารจัดการ เช่น พัฒนาและปรับปรุงภาพลักษณ์พยาบาล หรือ เผยแพร่และธำรงไว้ซึ่งภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพที่ดี

2. ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องและส่งผลต่อการรับรู้ภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพอื่น ๆ เพิ่มเติมจากปัจจัย

ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ได้แก่ ทัศนคติ ความคิดสร้างสรรค์ และการวางแผนอนาคต เป็นต้น รวมทั้งศึกษาวิจัยในกลุ่มอื่น เช่น ครูแนะแนว บิดามารดาหรือผู้ปกครอง

3. ข้อคำถามในแบบสอบถามเชิงวิชาชีพบางข้อ อาจต้องการการปรับให้เหมาะสมกับบริบทในปัจจุบันทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์มากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณกลุ่มตัวอย่างทุกคนที่เข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้ ตลอดจนผู้ปกครอง และโรงเรียนที่อนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูล

เอกสารอ้างอิง

แขไข เอมะรักษ์. (2551). *ภาพลักษณ์พยาบาลวิชาชีพในศตวรรษที่ 21*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล, คณะพยาบาลศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

คณะพยาบาลศาสตร์วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย. (2550). *ทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ที่สมัครเข้าศึกษาคณะพยาบาลวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย*. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก <http://www.cas.ac.th>.

นงลักษณ์ เชษฐภักดีจิต. (2541). *ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความตั้งใจในการเลือกอาชีพของนักเรียนหญิงมัธยมศึกษาตอนปลายระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2540 ภาคตะวันออก กรณีการเลือกศึกษาวิชาชีพพยาบาล*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. ศิลปศาสตร์. (ประชากรศึกษา), บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.

บุษบา สุธีธร. (2556). *การสื่อสารเชิงกลยุทธ์เพื่อสื่อสารภาพลักษณ์องค์กร*. เอกสารประกอบการบรรยาย. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก <http://issuu.com>.

พจน์ ใจชาญสุข. (2548). *CEO PR & IMAGE: ยุทธวิธีการสร้างภาพลักษณ์ผู้บริหารด้วยการจัดการสื่อสารและประชาสัมพันธ์*. กรุงเทพฯ: ฐานมีเดียเน็ตเวิร์ค.

ไพเราะ เอี่ยมสุรีย์. (2538). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกและไม่เลือกเรียนวิชาชีพพยาบาล*. วิทยานิพนธ์

- ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการพยาบาล, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มงคล ศรีปัญญาสกุล, มาลีวัล เลิศสาครสิริ, และรสลิน เอี่ยมยิ่งพานิช. (2542). ความสัมพันธ์ระหว่างภาพลักษณ์ของพยาบาลและวิชาชีพการพยาบาลกับความสนใจในการเลือกศึกษาต่อสาขาการพยาบาลของนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 6 ในเขตกรุงเทพมหานคร, *วารสารพยาบาลสาธารณสุข*, 16(1), 21-30.
- มณฑา ภู่อ้อย. (2550). *ภาพลักษณ์พยาบาลเชิงวิชาชีพตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลชุมชนจังหวัดอุดรธานี*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการพยาบาล, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มณฑนา เหมชะญาติ, รัชชนก สิทธิเวช, และศุภกิจ เณลิมกิตติชัย. (2554). การเปรียบเทียบความตั้งใจและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเลือกศึกษาวิชาชีพการพยาบาลของนักเรียนมัธยมศึกษา
- ชั้นปีที่ 6 ในเขตภาคตะวันออกในปีการศึกษา 2547 กับปีการศึกษา 2553. รายงานการวิจัย.
- เรมवल นันท์ศุภวัฒน์ และอรอนงค์ วิชัยคำ. (2549). *แบบประเมินภาพลักษณ์ของพยาบาล*. เอกสารอัดสำเนา. ภาควิชาบริหารการพยาบาล, คณะพยาบาลศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- Foong, A. L., Rossister, J. C., & Chan, P. T. (1999). Social- cultural perspective on the image of nursing the Hong Kong dimension. *Journal of Advanced Nursing*, 25, 52-548.
- Kalish, P. A., & Kalisch, B. J. (1987). *The changing image of the nurse*. California: Addison-Wesley Pub. Co., Health Sciences Division.
- Kotler, P. (2000). *Marketing management*, 10th edition. New Jersey: Prentice-Hall.
- Strasen, L. (1992). *The image of professional nursing: Strategies for action*. Philadelphia: J. B. Lippincott.